

Curamentum Ducum Exercitus presentium. M 123

Videatur for-
rectus in tra-
ctatu

Ego NN: juro coram Omnipotenti Deo, quia Legibus Circumscriptionisq;
per Tractatum Varsaviensem inter R. & Mtes et Status ac Ordines Lei-
publice conclusum, conventa, Ministerium meum concernentibus, in omni-
bus Punctis et clausulis satisfaciam. Offensas omnes quascunq; quas tam
in publicum, quam in privatum ad hanc diem habui, aut habere Actu prof-
sum sicut sincere ex corde condonari, ita nullam pretendam deus vel per
me vel per quemcunq; alium vindictam. Exercitui mihi tradito fideliter
praero, quem gravioribus plus justo incommotis, Laboribusq; commodo
meo privato Servientibus, non onerabo, neq; extenuabo, sed tantum ad re-
primendas Invasiones Inimicorum Extraneorum internorumq; hostiles
utar. Fines Regni tutos pro viribus praestabo, eosq; ad Dignitatem et Secur-
ritatem Reipublice quantum poteru, defendam, et si quod Deus avertat/
Regnum motus Civiles invaserint, nulli Parti adhaerebo, sed soli Reipublice
assistam. Pensiones a Nemine Extraneo Principe accipiam, neq; a quopiam
illorum dependebo, nullasq; Correspondentias. Mti Regie et Reipublice no-
civas cum iisdem Principibus habebo. Tempore vero Electionis, Militem
et meipsum excluso omni pretextu in finibus continebo, neq; illam ullo modo
impediam, nulliq; me immiscebo factionibus, sed solum iuxta Reipublice
mandata implebo, Etiam in Electiones Marschalcorum, alicumq; Terre-
strium Officialium, neq; per instantiales, neq; quovis modo me ingeram.
Damna Incolis Regni et M. L. ite nulla inferam, et ne a Militibus Reipub-
lice sub Regimine meo existentibus inferantur, omni ratione providebo,
Casta in Bonis aliorum non ex odio privato, aut vindicta in Personas, sed
ex solo Reipublice cognos, metabor, heneraria vulgo oluspy a quibusvis Per-
sonis nulla omnino accipiam, et ne Milites Reipublice exigant efficiam.
Ne officiales ex dissidentibus cum praedictis Catholicorum in tanto Numero
uti catholici, sint in Exercitu, serio animadvertam, Sacram Legiam Maje-
statem in hoc conveniam. Sic me Deus adjuvet &c.

die 3 Octobris

Im Pan Wojewoda Podolski dat znae Im R. Biskupowi Kujawskiemu ze
Wmysluy ktorego po Kazykhayq postali byli do Marszalkow, pruwit, y ze
die sam zniektenymi kollegami bydz u Im R. Biskupa, prozge aby tam
zastal na trzeja Im R. Wojewode Mazowieckiego y Im R. Feld Marszalka.
Tahoz przybyl na pomienionq godziny et in um resolutionis od Im R.

Mayszatkaw Konfederackich, produkowat in scripto *Rationes impu-*
gnantes Cōvinculationem instantaneam Naco Ichmi *Qui* Nemi po-
 tentiam reposuerunt, ze nie tylko per *Rationes Status, et Securitatis* Mu-
 tuae toties reproductas, ale tez ob emergentiam nouych coraz cirkum-
 stanuyi Proiektu pierwszego instantanea per *Treatatum determinanda*
Cōvinculacionis odstajac niemoza.

A zatum po krotkich *Noncertacionach* rezeszli si, zostawivszy w ruku
 Imi Biskupa pomienione *Caŭse de tenere tali*.

Rationes impugnantes Cōvinculationem *instantaneam Confederationis Nobili-* *tatis perſopiam Lisztu.*

Naprzod Sejmiki przysze y na nich obranie *Postow sine hoc adiecto*, abo
 ci *consiliani* nostri byli *approbati*, albo z nich *Postowie Plechi* evitando
frequentiam Postow. Druga iuzby *Proiektu*, ktore mamy *fermowa-*
tu, ad *approbationem* Sejmu nie byto by *crasu robu*. Trzecia *Konfederacy-*
ustanie, to *nexus* usta musi. Sejm moze bydz *zerwany*, a *sub hoc* ni-
 ku *non item*. *Woysha* oddanie pod *Hetmanow*, iezeli to moze *subsistere*
ami W M W M iako *pierwsi* *Ludzie* *uwarzcie*.

Rationes impugnantes Kommandie *Hetmanow.*

~~mo~~ *Nie* mozem bez *Woysha* ni ani *statuere*, o nim ani *decernere*, ktor-
 wie iakby to *przyjato*, *zaczyn* *rujemy* si tu *ztd* iak *napredzey* *confere-*
mus z *Woyshiem*, *et proponemus* mu to, y *rezolucyq* *chyba* z *tamtq* *damy*.

Hetmanom *zadane* *rimen*, *gdzie* ich *chcemy*, *et omnino* *expedit*, abo
cæco *impetu* *puyse* pod ich *Kommande*, *Woyshu* *ziak* *wielkq* *trudnosyq*
zexo *hito* *na* *tak* *wielkq* *requizycyq* *Erprey* *ze* *dispolvi* *pozwolito* *si*, *ale*
nie *pod* *Hetmanow*.

Sto *zawzigtosc* y *braza* *ktora* *moze* *bydz* *in* *pacordij* *Hetmanow* *ni*
moze *tylko* *si* *przez* *Sejm* *uleczy*, *inaczey* *recrudesceret* *Vulnus*, y *mia-*
sto *co* *by* *miało* *bydz* *obduetum* *cicatricis* *odnawiat* *by* *si*. *Circum* *re-*
prio *Putaw* y *przysigga*, *co* *by* *za* *robur* *miały*, *bo* *na* *ystacniey* *Sejm-*
zerwae, *liedy* *ktu* *chce* *zle* *zrobi*.

Rationes impugnantes Iudicia
ad Satum de Re Militis.

MS 124

O to zas tycze Sadow, to jest excidium Rzeczypospolitey, et Libertatis No-
stra jugulum laqueus na kardego z Nas uycia gniony, successive mogly
te Sadu Trybunatu zniesc, y przekiesc one ad Satum Regium, iaku bywato
sub absolutis et Hereditarijs Dominis. Ale deymy ze ten metus, lub bardo
stusny, jest daremny, suffiat ze y teraz, choc tego Sadu nie masz, a iuz podgoze-
nia Cavillationes, imposthny, branie zaonych Osob y onych dzwizenie, et mille
alia inconuenientia. Dotieroz kiedy by bylo to Iudicium, tacnohy insimu-
lare kugokolurek, documenta falszywe procurare, bo to biegleysze teraz Sa-
culum nizeli bylo przedym y zinszymi Ludzmi sprawa. Niech nam Satius
dohzymuiaz Prawa, korespondenuyi z Posronnymi nie miewaiaz, za Granice
Inne Sicuti Republice nie uycierzdzaiq, tajemnych Poselstw nie posyltaiq,
y w sigi niech nie wchodza insia Republica, a my upewniaamy, nie k-
dziemy mogli nie robu, sami sig karac bedziemy, Wszak Rex velit hone-
sta nemo non eadem vellet.

die 4. Mens. Niedziela

die 5. Mens.

Jezya dzisieysza dziewięciogodzinna przyniosła tandem determinium
Revinulationum jednak nie bez trudności.

Naprzod Liqze Imc Dotheruki przy zagaieniu uczynit Instancya za Hetma-
nami, addendo ze sig gotowi sprawic na Seymie ad requisitionem caley
Rzeczypospolitey, a teraz aby byli utrzymani circa antiquum usum Suis
dolacy swoich.

Do nim Imc Biskup Lwowski wziqt glos w ten sens: ze nim przydziemy
ad trutinam tey Instancyi Lwia, teraz obiecun Jezyi pewinny byz Cavin-
culatio. Respektem ktorey gdy iuz odebrali Rezolucya od Pinyepatow
swoich Ichmi P. Deputati confederati, tedy upraszat o Deklaracya.

Pogym Im Pan Woiewoda Podolski przymawiaiqc sig do Instancyi Lwia Me-
dyatora, velt ze rzeczy, tak sig zdasza bydz gte boku postanowione, ze revocari
nie mogq, iuz Circumskypcy y Juramenta podpisali do Marszałkow y Ra-
tyfikacya odebrali. Co do Cavinkulacyi, przyemat ze ten dzien przyszedt.
dy dania ostatniey w tey Mierze Rezolucyi, ze stozone w rgle Mediatora
Instrumenta, iey authentica, albo odebrai, albo meliorwai nalezy. Wyrvat
publiczne. tanew skonfederowanych Cordolium, ze Relacya z Lublina ucy-
sionca o rezolowowaniu konfederacyi w seym quo ad firmam, in dubium vo-
cuta, ze przez to byt hazard Kredytowi Kommissar skiemu, iakoby miausy
przedym podane sobie w tey mierze Prichyfa, teraz utrzymat ich nie mogli
albo prevaricati niechcieli q: a zaym deklarawat pro fnali Nomine publico

ze iako quo ad materiam chęć determinować konfederacyę Szwedz.
per Statutum, tak quo ad formam odstąpię tego nie mogą, aby nie mia-
ta w Sejm resolsi absq̃ solemnitatibus solinis iako pomeniony Prietlet
obloquitur. Między innymi Szwami dat ystę, że powiemo tyż pro
meliori soliditate Traktatu terazniejszego, aby też Same Subjecta kto-
re były zawsze przy Marszałku in Charactere Consiliariorum ad Wie-
wodztwa y wchodziły we wszystkie Arcana, to co przez Nas teraz sta-
nowią utwierdzą, e contra gdy naznaczeni będą Postawie przez Szwami
ktory nie mieli eam rei cognitionem, mogą Acta terazniejsze vocare in-
dubium, a co większa przystęzq̃ się Mallonteni y wszystkie Secus re-
psować mogą.

Reposuit Im P. Bishop ze był tej Nadziei ze bez dalszych Dysput miałby
dziś już approbowany umowiony Prietlet, ale widzi że jeszcze a per te
siłwosi ancter Neura, kiedy postanowione onęday Acta in dubium vocanę
Relacya Schmsz Kemmissarzew z Lublina non affiit, bo nie mieli ni-
gdy nie positive tyłko proiective, y lubo to było proiective, żeby konfede-
racya mogła w Sejm resolsi, y mogła by by podobno było przysię do tego
ale odd MWMP non decisum, y coraz nowe circumstanycie muba
re kazaę Consilium, ilo że jest disparitas Konfederacyi. Tamogrodz-
kiey od Potymbskiey, teraz zachodzą hostilia facta, przed tym nie teraz
wchodzą extranei, przed tym tyłko demowa była sprawa epi.

Im Pan Woiewoda Podolski rzekł ze mają plus quam Projectiva do-
cumenta, bo mają listy in Originali niektore, jakie conceditur wzwie-
żanię w Sejm Konfederacyi.

Im P. Starosta Detski: Na to że zasady hostilia facta, rzekł że to nie pu-
winno obese, poniewaz za Sigmunda iako pisze Auther, Sigismundus
Rex et Bohemiani armati comparuerunt ad Comitua epi: y konstytucya
Anni 1607. Szym yprażat Ksia Mediatera, aby Pawaga Szwedz
utrzymał ich przytym prawie.

Reposuit Im P. Woiewoda Marowiecki. ze Czas y Konjunktury wszystkie
odmienicig, a kiedy produkowany przez niego Schmsz Prietlet nie był
akceptowany, tedy y drugiey stronie liber regresus. Naznaczenie
mu przez Traktat sine solemnitatibus, było by to adlinere Legem
Questioni Marszałka. Co respektem tego aby inni ignari Arcanorum
mieli psować tanti Suelens Opus, rozumiał; ze sufficeret, aby Im Pan
Marszałek informował zgromadzoną na ow czas Przesposobitą.

Im Pan Starosta Kopanicli wzeht: ze Proiektu pierwszego non rejecerunt, ale nad nim deliberarunt, a kiedy acceptatur, toz nie pewimmo denegari: ze to expedit dla samego skroczenia czasu, aby się czym prędzej wszystko gwarantowac zakonczylo, y niebył czas malevolis rozrobienia.

Prekt potym Im X Bishop. Iz widzi zegra nie idzie tylko o czas. Uragi Pan zga: dza się na Sejm ale nie idealni, krol Imi pozwolit na Sejm Ordynaryjny z Sejmikami wedlug zwyczaiu, tu zas dopominaiq się Bemerdynaryjnego pod tymiż konsyliarzami, wyprasit luctam iak to pemiarkowac, bo ziedney Strony przez pżskie Sejmu naznaczenie zagrodi się druga malevolis do zepsowania, udyzie się potym kofatu zbytniego. Z drugiey Strony są reflexye, naprzod ze konfederacya nie jest in co Statu co byta w Lecney, tam Marszałkowie byli pospolutu y konsylianie przy nich, teraz in diversas oras oddaleni. alterum ze jest tak wielu którzy nie są w konfederacyi y ci mogq cavillare Acta tera: zniey sze, y krola Imi, czasu swego molestowac, y lubo ziedney Strony moze wyrani afekt W M M P P to z drugiey tamtych disgustowac. A zatym chochy krol Imi chiat nato pozwolit, to nie moze poty, poty nie będzie miał securitatem a statibus hui et nunc provisam, ze y ci będą konfenteni, ytamii szkodzi nie będą mogli; y deklarowat denies hoc desiderium krolowi Imi, z tym się oswiadczaige in tractu Negotiationis obaczy skłomosc w Ichmfiach do Po: keiu, sam majori efficacia popierac je będzie u krola Imi. A zatym prosit o pokazanie tej securitatis krolowi Imi.

Dziękowali wszyscy pro hac aequanimitate I. A. Bishoppi, allegando ze konfederacyey ich jest eadem forma co y w Lecney, ze ierli kto się oddalil, sta: two go Im P. Marszałek revocabit, ze w konfederacyi wszystkie się liczą Wolewodztwa, ani styhae izby pnieiuku niey udyat kto manifest, iereli: by jednaki niebył kto w konfederacyi, to declaratur pro hoste Patrie, y nikt bardziej nie moze zagrodić drogi ne nocent, iako tazy sama konfede: racya Sejmem zakonczona szczerstwie.

Prekt Im X Bishop ze się to nie meri pro presenti, bo magno se quisq' ludie trerit, ab pro futuro. O którym się nie godzi, ze chce psowac, dla tego trzeba tak gwarantowac rzeczy postanowi nim przyjdzie do perswazyi krolowi Imi ut consentiat na rozwiqzanie konfederacyi w Sejm, aby malum radicitus bytło uykorenione. Idyz są tazy, którym utile bellum, a nie którzy per turbida consilia, przez hazardy, fortunas erigunt, immi którzy non placent Leges q. ci wszyscy mogq się skupić, privatim iudicij urbudzić, y wszystko uyturcić, tak iz Repta nigdy by być nie mogła. Demina sui consilii.

Proposuit Im Pan Woiwoda Podolski, ze się nie trzeba obawiać, gdy Im Pan
Marzatek miał być Solicitarius, ale żeby się kto miał zmaglować extra
Confederationem, bo jedni są Corpore, drudzy corde, a tak jedni będą mieli de
pendencyą od Confederacyi, drudzy od Kroła Imi. Trzecia chyba Capis moze
się znaleźć Malcontentum passiverum, ale ci będą musieli ferre circum scrip
turae munierum suorum, iaką na nią włoży unita Respublica. W ostatku
dotyczy, aby wszyscy na takich powstawali.

Potym wstali na prywatne Colloquium.

W godzinę potym złączywszy się, rzekł Im P. Biskup, że faulit i iac
litał, y nie trzeba czasu, komunikowali I. h. Mi illationem Schms P.
Confederalich, którą I. h. Mi bierze sobie tantisper na deliberacyą, a tym
czasem chce się zapatrywać na dalszą ich tawosć y bezpieczenstwo. Na
jestatu swego. Interim chcąc wiedzieć jeżeli jest taka mens Schms P.
iako jest wyrażona w poprawnym Punkcie Circulationis, tenże Projekt
publice czytał. Igdy zaśta wszystkich approbatio, Im P. Woiwoda Po
dolski, dziękował Nemine publico za tę deklaracyą Kroła Imi, tej będąc na
dzieci, ze prout cesere prima, sequentur universa, et omnem securitatem
Alti spondebant.

Potym przystąpiono do drugiego Punktu, to jest Circulationis Militarij
nie chcąc odstąpić Szedeu na Hetmanow, et allegando, ze unao plus
valent Oempla quam Iura, aby na przykład innym ~~nie~~ byli karani.
A interim aby ~~wy~~ ^{we} ~~sz~~ ^{sz} ~~ko~~ ^{ko} poszło pod Hetmanow Polnych, iako Krole
Imi nie przeniewierzonych.

Na co odpowiedział Im P. Biskup pokazując contradictorium desideij
Schms P. Confederalow, ze chcąc iako najprędzszego Seymu, aby nim
Traktat był konczony, o taką rzecz instant, która wszystko w dalekiej
dyspauze ruca, y niepewny podięga skutek, bo nim mandaty wydadzą,
nim się documenta y Delatores zbiorą, czasu trzeba, a nuz nie staną,
nuz mogą mieć takich, którzy ich broń będą, ci sami którym się przy
Hetmanach dobrze działo, rozrabiać y psować będą. Posyc ze to kary
Cirkumskrypcya, nad którą nie lepszego Sad nie postanewi, bo moze ie
dnego ukarać pro presentis, ale drugim in futurum nie zagrozi tak
drogi, aby tego na Seymie rozrobić nie mogli, Alterum: ubi non est
ibi non est peccatum. Nie mówię żeby nie były Prawa Generalne na He
tmanow, ale więcej partykularnych in favorem Władzy ich, które prawi
na kardyn Seymie ~~re~~ ^{re} ~~sumebantur~~ ^{sumebantur} kiedy tedy nie mieli ^{nie}
w

126

ciw sobie legem positivam, usus tunc prout potestatem igh utadry, tedy nim ig
ktadaliq. Uchwalata Kapitla Woyiska, nie przewidziata purney ptay, a nie
data me, zwinienia ich, toc musielit Hetmani tolerare abusus Woyiska,
q nie byta by to suspenze, albo ich chieci taki igzku soddzi, albo iustifi kauji, o
ktore by im nie bylo trudno nie akceptowac. A zatym perswadowat, aby od tych
soddow odstapili.

Credet Im Pan Starosta Betzli, ze iaki Sejm, tak y sgd sine solemnitate bus
moze bye naznaczeny, a tym czasem aby Woyisko poszlo pod Hetmanow
Polnych.

Reposuit Im X. Biskup ze dla wzbudzenia nowych covar trudnosa et certami:
num: ktore abundans Scacla subministrat: f nie przydzie skenczy nigdy,
ale satius pascendere radit, y wziac w reflexya: ze na Sejmie y tego bysmy
nie zrobili, y dalze rzeczy zepsowali, praticato Btemplo q: ze dowiedziawszy
sig o tych soddach nie ziada, przysigi Circumscriptiois nie uypetnia, moqa
powstac Amulawy miqdzy Polnymi a Wiellicmi Hetmanami, Dymozji
pzeigganie q: a tak miasto Pokciu, wrocily by sig dawne disturbia, Azas
jest ex re et Interesse Reipublice pascendere y umowyc wszystkie fomenta
zamiqszania. Pinnego post Circumscriptioem, gdyby mieli exorbitare,
na ten czas patrocinium miec nie pewinni.

W tym wstali od Stota, y roztrzczywszy sig w kady, has difficultates utcaeniali.
Potym zasiadszy intulit Im Pan Sypien, ze odwrotoney na sig przez Pravinuqa
W X Lit obligowcy odstapiu nie moqa, aby mieli na Im P. Pociacia pu=
zwolci, revocavit ofensas, ktore ma Pravinuqa do niego, y ugrazit, ze iako
jest differentia inter delicta et delicta, tak chociaz Im Pan Hetman Keronny
ialo nmiey zgrzeszyl, absolvetur, na Im Pana Pociacia o sgd prosit.

Na co reposuit Im X Biskup, ze peruywiedzionych fundamentalnych La:
yach, ze to jest ex Interesse Reipublice zaniechac tych soddow, nie widzi
imrey racyi wnielcterych Selmjach Pravinuqi Litewskiej, chyba albo metum,
aut odium. Quo ad metum vindicta, ten perinien bydz inanis, bo Cir:
kumskrypuya y przysiga temu obwiat, Odium zas pu Chmesciansku illi:
stationem, bo y Kapitla Swoego orazu ucynni musi distynkcyq, ktorey ed
zeli, a ktorey ex odio Dobru Popolitemu przeschadzaiq. A zatym iersch Selm
Litewscy biorq na sig Invidiam zerwania Traktatu, ipsi viderint.
Sprosu Selm Litewscy unyebasit, aby szli pod Polnych Hetmanow, wszak sig
Sokolowi Imi nie przemiewieszli.
Respensum ze kmol Imi nie moze zezwoli

tollendam subordinationem inter magistratus, między którymi ^{Saniorum} ~~Saniorum~~
bez tego znaczący się Amulawy, y użęzko by ie było redigere ad suam
orbitam, gdy by miały tak cum prejudicio alterius authenticari.
Lecz tyłko Polny Hetman, którego statat był podobny Ken skrypcy, ale
dwo go na Sejmach prawie iak ostryem zniewu z niego zbili go.
Nacstatek po zwawych Kenstantayach musieli się deklarować
Litewscy, że na co się durnie zgodzą Pruwiny, temu y trzecia refragari
nie może.

A zatem Im Pan Starosta Kapanicki wziął głos w ten sens: że do tych
był sam ten Perswazyi ze Sędy na Sejmie P. Hetmanow miały być ex
utilitate Republice, ale kiedy teraz widzi większe beneficium przez
skrypcy a nie pełny, medelam przez Sędy, które per multos cuniculos
mogą ewerti, tedy Imieniem Pruwiny Litewcy ustypic ich deklarować.
Po nim Im Pan Starosta Petzli niechciał jeszcze długo condescendere, dając
racy, że ich ta Circumskrypcya, gdy przyjdą do Władzy, ale nacstatek y ten
ustypit.

At tandem y Ichmi P. Litewscy nie mogli refragari sami, uieci rationibus
ze propter certum bonum Paus, niegodzi się chęytac incertum periculum.
Itak po długich dyffutach y ten drugi Punkt Pruwinculationis Militaris
z powrotem pod Władzą Hetmanską alherderwanu.

Po skenczeniu tego Punktu poszli zniewu do trzeciego y ostatniego, refe-
ktem Sędow, które mają institui ad Latas J. h. Mii, contra Adherentes
in futurum, contra Tractatus Infractores et contra Patratores Crimino-
fatus est. Tu wszczęty się były nie małe contrwersye chcąc ie in du-
bium vocare, ale potym na pokazanie ze chęć obmysli Młti Securita-
tem omnimodam, supersederwanu, Jurament tyłko na Sędziow ufero-
wac chiano y determinawą pełney Liczby Sędziow, ex Senatoribus
et Ministris non minus quam Octo, a ex Equestri Ordine, po Otmia-
z Pruwiny naznaczone.

Nakonec po utozeniu eo modo wszystkich Punktow, damo Sekretarior
do prepisania na trzy Exemplare, które potym Ichmi P. Plenipo-
tentiary ab utring podpisali, y Sęsya solita in Crastinum na Ony.
Po podpisach instabant do Sui Medyatera o Contro-Order Senen-
tari Rheueni, aby się nazad cofnął. co dilatum in Crastinum

die 6. Octobris.

1727

czy raczemu Sępi ante omnia upraszuno Ksia Dothonuliege o Contro-
der Wyisku Moskieuskiemu.
Na co reposuit Nigze, ze go non denegabit iak obaczy certitudinem Pokoju,
z aby Wyiska sig nie zaczepiaty partyami, iako do tych czas czipiq, Azatym
proferewat Armistitium.

Na co odpwiedzieli Jemni P. Confederati, ze nie odbiegaiq Armistitium, byle
to byt lepszy niz pierwsze zachowane, ale ante omnia o Contro Order upra-
szaiq, aby Wyiska Moskieuskie nie tylko naradz wyszly, ale y wiecwy nie
wchodzily.

Odpwiedziat Nigze, ze jezoz Pokoju nie widzi bo to tylko jest w Pricetach,
iak podzie podpisany, to da taki ^{Contro} Order, aby wiecwy nie wchodzily, ale teraz
tylko taki deklarowat, aby na tym mietyseu zostaly, y nie wypraty sig, g dzie
ich Contro Order zastanie.

Na co powstat zaraz wszystkich Premitus, ze im Nigze deklarowawszy
Contro Order po podpisie Exinbulacji, teraz denegat, ze im nie dochowicie
Wiany q:

Im Pan Starosta Getzli deklarowat ze do niczego nie przystopi, pelki
Nigze nie da Contro Orderu, y krolowi Jmci przez Jemni P. P. Demi po tenyca-
ny pew J. H. Mii supplicowat, aby iako ich odebral, tak nie dopusil zofta-
bow pod udzq opieki.

Przet nato Im X. Biskup Kujawski, ze y krol Jmci zgadz sig cum Votis Jemni P.
aby Moskwa wyszla, y Interpozycyq swoiq o to iuz unosit, ale sig Nigze.
Jktada Ordynansem Synypala swego, ze pozq nie moze wyprawadni, pu-
ki Pokoju, pewnego nie obaczy, ile ze w tym jest Interes Monarchy Jego, aby
tu byl Pokoj, a z atym nie wiem iako Leges imponere Mediatori, chyba Instan-
tialibus, ktore reiterait.

Przim Im Pan Feldmarszatek wyrzait, ze krol Jmci przez Im P. Generata
Tulera, y on przez Im P. Sekretana Polombiewskiego iuz o to instiit, ale sig
szymawia, ze nie widzi Pokoju, y ze dopiero progredum fecimus ad Pacem rez
Pacem q.

Na co Im P. Wojewoda Podolski reposuit, ze deli doumenta, quando voluat
pauisii, kiedy zawrze krola recognoverint, y teraz Protekcyi Jego implemant.
Ze Armistitium non subterfugiant tanquam gradum ad Pacem, ale sig du-
meini pecunni ze cierpiet Injustitiam. Ze na taki Contro Order pozwoli
nie progg, aby Wyiska zostaly g dzie sig znowdusiq, bo by tym samym approbo-
wali ich Weysie, ale latius aby sam Nigze uszy nit co chue q:

Wczym wszczeta sig questya od Jemni P. Confederatow kto Medyacyq
majiq, kto censensit na wprowadzenie, allegando ze sig z ich strony, nikt

na to nie podpisać, że teraz żadnego pretekstu nie mają commendanty
po podpisaniu owinulawey &c.
W czym Im. P. Biskup widząc ze Partij Regie fides była pmer to attakowa-
nywoodrit historie omnes Gradus krola Imi do Polkoiu z unilnieniom
tey Medycay & periculis repetita placent odnawigiqe cresso iedner-
ranye &c. Naprom od porogtu zarczcia interna hostilitatis non defuit
Krol Imi Studic suo do uspokiezia, y na to zostawit byt Im. P. Feld Marsz-
szalka, ktory luko flagrante hostilitate sub favore defensienis, nie nie
ubliżył temu staraniu y na Traktacie Rauskim / iako miat ex Relatio-
nej charat sposoby facultatis do Polkoiu.

Po tym gdy tenże Traktat Naturam bardziej Armistitij mcizy ex inten-
pessivo zelo zruceny, rozpisat krol Imi za pewartem swcim Listy do
Sempu Senatorow ze gotow, na melioracyą tego Traktatu zeswolił
y zezwolił commisionarz. Ale kiedy się nie mogli dozwolac seffonsoy,
posyłał wasu Im. P. Biskupa, aby kto inny ex pusbido staty Reptye
nie chyal profitowac / Im. P. Podstolego Litewskiego cum Instrumentis
do traktowania, daige opus, ze iezeliny się nie zdato traktowac ad ka-
tus Legium, to y gdzie indziej. Obligowal po tym Im. P. Nunyusra,
aby perswadował do lembinowania, requirewał y Lic. Imi Cymara
ktory Traktata swego posyłał, aby decywa sprawa, w demu się między
sobą przednata, ale to wszystko rejectum in spem Medycay / iako
iako extant Listy Originalne.

Tandem piechat krol Imi do Pańska nen cum intentione wrigiam
Medycay, ale taly Com. Imi nakłenit do uperswadowania Polkoiu
alten Partij. Az tam przybyli Postowic, Punkta podali Plan
przyjęli, Pasperty Carskie uzięli, nawet y w Prodie Lubelskim Akt
Traktatowi zapisuic, Twarantem niz medyatorem wspomnieli &c.
Zatym z tey prawdziwey Celawy nie powinna Pars Regia Agjus
o Medycay &c. Acco do Contr. Orderu, zgadzal się cum Sensu Im. Pański
Woiwodoy Podolskiego aby go dat ligrze pro Judicio suo.

Znowu Im. P. Starosta Detali upat się, ze do niego nie przystapi, pmer
Contr. Order nie ~~był~~ ~~przystapi~~ ~~był~~ & dzie, ze Mediator nie powinien iedne
tylko Strony trzymac, ze się chcą przed Ministrami Cudzoziemskiemu
manifestowac y przed Samym Carem Imi.

257 128

Że lit nato Im P. Biskup ze dysputy Nasze nie wyprowadza Moskwy, ani
Sasow, tylko zgoda y jednosc. Żalit się zas nato, ze Skrupuly, które docho-
dziły uszu Krola Imi, mogą teraz znaleść większą opinią, iako by przez tediffu-
gia non querentur tylko Prauatio Sasow y Moskwy, a Konfederacyi utray-
manie etc. Żaczym dla Zniesienia tych Sufpicyi y Zagrodzenia drogi Aeternis
do Sas, trzeba Traktat gwentuwny czym między Starowiu. etc.

Im Pan Starosta Kopanicki porozgł znouu zelosie przeciw Medyacyi, y
wprowadzeniu Moskwy, zeby to było Contradictorium chieci Prauacyi, a innych
wprowadzac etc.

Po nim Liqze Dolhorucki wrzyt głos: ze mu nikt tego dokazac nie moze, aby ie-
dną Stronę trzymat, a jeżeli ktorey lepiej fawet, to Konfederacyi, za tego Medya-
cyą wprowadzonu Pamizony ze Lwowa y Famesia, utaylitowane Sypnie
Traktaty, è contra niech pokazą w czym za tego Medyacyi profitowat Krol Imi
z Raptay, ze Woyska weszły, to się stalo nadobne, aby Stronę niechecego Po-
koiu do niego nakloniu, y czy chieci czy niechieci, narad ich cofnac nie mo-
żna, jeśli Pokoy nie stanie, bo w tym ma wyrazny Orlymans Carli, a gdy
się dopominają, kto ich wprowadził, powiedziat ze sam Im P. Starosta Kopanicki
gdy raz w Lublinie radził, aby ta Moskwa która poszła do Skanicy z Carem Imię
tu wchodziła. Nastratek upraszał, aby wszyscy byli perswadowani, ze za Imi
obudwom Stronem jednakow faworyznie do Pokoyu.

Potym Im P. Starosta Petzi mówił w ten sens, ze jeżeli żekł, ze Liqze Imi
bardziej faworyznie Woyskiem Saskim, to żekł *ex co motivo*, ze jeżeli nie pu-
zerwanym Traktacie, a niewidząc *ex parte* ich do zerwania Okazyi, w Raptwa
Raptay Woyska wprowadza, a zatym upraszał, aby iako liberę przyjęli Medya-
cyę, takim liberę traktowac pozwoleno.

Po nim Im P. Starosta Kopanicki w ten sens: ze ponieważ Liqze na niego
sklada Winę wprowadzenia Moskwy, tedy także in fauie Raptay, ktorey intami-
nate stary daie iustificacyę. Gdy się jeżeli w Lublinie Liqze sincerowat,
ze niedopusi aby Nam Sasi michy bydz cisy, upraszał zaraz na ten czas Sias
aby jeżeli mu się zda agere przeciw Sasow, to nie na Naszey Skrze, ale aby ich
do Sadenia wprowadził. etc. A zatym Arguere to nie powinno *idem cyus* etc.

Nato Im P. Woiwoda Podolski inbulit, ze nie raz o tej Materji napmywa-
nych Sessyach między sobą mawiając, uwarają, ze gdyby ze Strony ich był
Traktat zerwany, to by iuste cierpieli Ludzi Carskich w Panstwach Raptay.
ale gdy by miała bydz iaka do Sasow Okazyi, to by ich nie na Naszey Skrze
ale w Saxoniey uganiać należało.

A zatym upraszał Sias, aby iako ich na perswazyę Im P. Starosty wprowa-
dził, tak na prozbe znouu narad wprowadził.

Po tym Im Pan Feld Marszałek rzekł w ten sens: że propter metum absoluti cuius litem fecerant, przysięgli Medycy, teraz znawu gdy metum absoluti cepavit, Coactio prouocata, Pax restauratur sub favore Medici, postaremu się nie podobą, et dicitur uni Parti favere, igitur, aut Lis quam intulerunt de absoluto est falsa, aut Mediator omnia ipsi prestabit etc.

Nakeniec pro Conclusionem rzekł Ligze Dohoruki, że choćby się obiedwie Krolewska y Konfederacka zgodziły na wyprowadzenie Moskwy przed Konklawę Traktatu, to tego uczynić nie może, poli Pokoju podpisanego nie obaczy, bo w tym jest Interes Synnykata lego, y taki ma Ordynans się. Po tym się perwali y długo prywatim konferowawszy, na ostatek się Manifestowali, że Traktatu nie wog, ale na Prądze Contr Ordenu czelkas będą y przed Ministrami Cudzoziemskimi manifestowae się o to będą. Itak nie konklawowawszy, ani Lesyji zalimitowawszy rozeszli się.

die 7 Julis.

Nie było Lesyji, poniewaz Ichmi P. P. Plenipotentiarj Konfederacy nie chcieli odstąpić swojej pretensyi, o Kontro Order tati, aby Moskwa exiit przed Senczeniem y wypełnieniem Traktatu wyszła z Francji Lesyji y więcej nie wracata, na co Ligze Dohoruki zerwoli nie chiał, ale na taki, aby tam stala gdzie ja Contro Order zastanie.

Ichmi P. P. Plenipotentiarj J. H. M. zmacawszy, że Ligze na nic więcej pociągnąc się nie da nad Ordynans Menarchy swego, posyłali z tym samym Sekretarza na tamtą stronę na Pragę do Ichmi P. P. Konfederackich Plenipotentyaryuszow perswadując, aby Ichmi zważywszy hanc impossibilitatem cendescedant y niechcieli czasu protrahere in prejudicium Policui. A to z tych racyj że się Zima zbliża y Woyska cudze, steny jednym tylko Traktatem przybyć się możemy, dla prolongacyi zostac mogg.

Le krol Imi ob penuriam subsistentie dla Woysk swoich długo tu być nie może. Le iako się teraz dwie Partyje Krolewska y Konfederacka, tak z czasem może urosć trzecia Moskiewska gdy się malikonteny przy nich wiążac będą etc. aby to serie pependant.

Postali oraz pmer tego Sekretarza List pemy in Originali gdzie pisze iako Car Imi apprehenduit tergi versationes Confederatorum w Traktatu iako Manifest na to gotnie, iako się rezolwowat partem renitentem cogere do Pokoju, iako eo sine dat Ordynans Generatcui Renowic wiodził

wchodzi w Panstwa Rzeczy etc. A to dla tego, aby z tego listu wyró-
zumieli Ichmi Konfederati, że nie jest w rękę Lwa Dothoruckiego dać taki
Centr Order taki oni pretendują.

Także tedy Informacja, przybywszy do nich Sekretarz zastat tam Generata
Virmonta Posta Cesarzkiego y Audytora Kunyuszkowskiego, po odiedaniu kto-
rych poszedł Sekretarz do Im Pana Woiewody Podolskiego / u którego
byli inni Ichmi Plenipotentiary / y wszyscy wyrazoną wypetnit hemmisyą.
Po której mieli Ichmi konferencya semotis Arbitris.

Po konferencyi Im Pan Woiewoda Podolski rzekt in Responsum Sekre-
tazowi, że iako Ichmi Plenipotentiary Regij, tak y Oni życzą równie
Pokoju, ale jeżozie nie wszyscy są cewicki w Skruputach swoich, iednakże
czynit nadzieję że gdyby Liżze Dothorucki przystał Centr Order taki iako
wczora obiecał aby Woyska staly tam gdzie ich zapozie dotozyszy zeby
ze swego żyły y iako nayskromniey, tudzież gdyby przystał Aschuracyą taką
Liżze, że po podpisany Traktacie Moskwa wyjdzie iako y Ichmi
Plenipotentiary J. K. Mi się o toż razem zniemi po podpisany
Traktacie dopominac będą, toby iezcze mogli dris przy ^{być} ~~być~~ do War-
szawy na Lesyą iezeli się to sprawic takę piętko moze być. Insecus
to iutro na Osmą comparebunt, co Sekretarz wziął ad referendum.

die 8 Abns. Szedzy się na Lesyą o Osmey ante omnia upraszali Ichmi K. P.
Konfederati Lwa Dothoruckiego o Centr Order przyobiecały y o aspe-
kuracyą, że po zakonczonym Traktacie Moskwa narad się ukocie
pewinno. O Liżze non denegavit y zaraz był czytany Centr Order w
ktorym było dotuzenoshae formalia / aby ^{być} ~~być~~ nayskromniey obchodzili
samym tylko Praviantem kontentując się / na ce zaraz Parkngli
Ichmi Konfederati y upraszali, aby iezeli de proprio żyć mogą, załh.
aby w tym Centr Orderze ktory ma ise na ręce Marszałka nie o Pro-
wiantach nie wspominao, bo by to na Ichmi Plenipotentiary uszu
siagnęto wielką Invidyą. A zatym Liżze Melicrował tak iako Chiełi.
Aspano potym aschuracyą od Lwa, w której także było dotuzeno: Ze

Weysha Carshie uynise powinny po skonczonim y ratyfikowanym
Traktacie y Exekucyey Onego. Nasto Nowo Paktuy; intulerunt Schmi
Confederati ze to termin bardzo generalny, mogą pociagnac hanu
do domowego porzadku, do uchwal, do zaptany Weysha etc. co się
niemoze, a zatym mogła by Moskwa dtugo goscic g. Paldem justitia
uznat y Im. Biskup Lwowski, a zatym Junctim z Schmi P. Konfede
kientu rektifikowal w tym Alia Dotherukiego, aby nie miał Anypetu
tak gwałtowną zenerutowawszy praisos terminos, oddat Schmi P.
potenicyaysem Stanow Konfederowanych.

Potrzebowali potym adiniceim Schmi P. Plenipotentiay utriusq. Paris
po skonczoneym Traktacie junctis viribus doprominar sig. będq. Paktuy
Moskwy. Ale potym visum bez Abekuray; dae. Schie tyllko Nowo ze do
bona fide dopemagae będq: przydaic si fides stratagemata est, quia tunc
in mündo, y tak stanęto, projekt tyllko Abekuray; simpliciter woz
bis ab utring; aby wjedzicli in quibus Terminis stanęli.

Po skonczoniu tey Materiy proponowal Ligze, aby dla lepzey kony
Armistitium umowicno.

Reposuit Im. P. Woiewoda Podolski, ze go nieodbięgamy, jezeli y drugo
nan, przypadnie.

Krekt Im. Biskup, qui vult plus, vult et minus, kiedy chemy Polciu,
et gradum ad Saem.

Potym Im. Pan Starosta Betzki, precavebat, aby to Armistitium bylo lepiej
serwowane, y gdy stanie, zeby Sqdy recapsumowae Injuriatorem tak jak
w Lublinie.

Krekt Im. Biskup iz pamietno byc musi, iako Sami Schmi Plenipotenti
tiaz; Regij motivo byli do przelkiego Armistitium, zycze aby bylo do
konczoncia Traktatu, y podobno to Same moglo by go bylo accelerare,
visum est aliter naten czas Schmi P. prolongowae od terminu do terminu.
W tym i ktorzym przykre bylo Armistitium przy expiracy; tego exorbitant
et causabant rozne dispensye, diffidery, w traktacie przelkody qu
tym nie wspominaicq; preterita, trzeba by hie et nunc talie postarano
aby nie bylo Okazyey do podobnego rozerwania.

Potym czytany Projekt Armistitij; gdzie naprod disputowano, o d
minacy; Onego, od ktorego czasu ma sy zaczec, y tak dtugo trwae.
Potym wieksza nastapita disquisitio ex Occasione aby to Armistitium
bylo lepiej zachowane, fassus Im. P. Feld Marszałek ze nie maicq;
cey Magazynow, nie będq; mogt zadną miarę urzymac in disciplina
Potniczy, aby się mieli konytewae Stanow y Schmi P. y zeby się nie
posiggnę po zboze: a zatym proposuit aby mu albo Supplementu
matego nie donegawali, albo raczey woli nie pozwalae na Armistitium

y cierpiec zehy furazowano.

Lasknili zaraz na to Ichmi P. Plenipotentiarij Konfederacy tak Matopol: -
sy jako bardziey Wielkopolscy quorum res a gebatur.

Im Pan Starosta Kopanielski wyrazil, ze absolute na to zezwoli nie moze, bo by
na sig wieczna sie oggneli Invidya, tak jako do tych czas niektery w Wielkij
polszcze na sig sie oggneli, za to zedla lepszego porzadku z Kommissyontami
Hogdy y Repartycye czynili: przydat ze y Traktat Lawski o to tylko zewnat
je. A zatym conclusit, ze possibile debent pretendi. Possible bylo ich wpro-
wadzie, possibile werbowac, sit possibile ich utrzymowac.

Perosuit Im P. Feld Marszatek quo ad inductionem sponiarum, ze to krol
Imi uczynit vigere Pactorum conventorum, kto re go obliguig ad avulsa reu-
peranda. Co do werbowania, ze tym na seym prziedym byl Proiect podany,
y dzialo sig to na listy Repre, za co nalezy recognitio, y Lotnierz upia-
kiem zyc nie moze, inaczej nen obediet Ordynansom Jego, y nie moze slubowac
aby takie Armistitium jezeli chleba nie pozwola miato bydz obserwowane,
alias woli aby sig Traktat kinczyt sub Armis y w tym nie porzadku, ktorego
zabronie nie moze trzymajac Woytko w kupie.

Im Pan Marszalkowie Przemski tysz same co y kolega Jego Im P. Starosta ko-
panielski czynit Deklaracya, ze na Pravian zezwoli nie moza, przydaig ze
to w Polszcze sprawa, gdzie jezere inni nie wyszli dla tego ex invidia, a
zatym nie moza na sig sie zabierac, lubo uznaiq ze przez uczynienie porzadku
bitaby folya, y kraj nie bylby tak ruinowany.

Im P. Biskup rzekl, ze w tej Materji haniebnie delikatney ma luctam, nie
radby sobie zarobit na Invidya jako nalezacy do Pravinuyi Wielkopolskiej,
z drugiey Strony widzac potrzebe pomiarkewania nim sig Traktat zakon-
czy radby folga przyniosl, kiedy Lotnierz będa bez Lotdu y bez Magazy-
new codzien godniejszy, codzien gorzsy. Jest tedy wszystkich Politykew
Adiema, ze in concursu duorum malorum minus eligendum, ze gdy by mu-
zna bez zaciagnienia Invidyi dawszy iaki Supplement, w prawyich in-
observantiam Armistitij, to by sig tak cieszliwy zabiegto desolacyi, sin se-
cus nie moza, to iuz woli zarowno pati, ale sig obawia, aby przez docho-
dzace Szarzy, cursus Traktatu nie byl zatamowany.

To nim Ichmi P. Wielkopolscy wyrazili, ze sa wielkie reflexye Im P. Bisku-
pa kucawskiego, ale ich Woiwodztwa nie znaiq, y tylko by to uwazaly
co ponosza, a nie to co expedit censerwationi Kraiu. A zatym nie moze
na insze Armistitium zezwolic, tylko na takie, iakie bylo przed tym gdy Woy-
ska byly w Matopoliskiej Pravinuyi.

Rzekl Im P. Biskup ze Pravinuya Matopolska od zruconego Traktatu La-
wskiego wiele uiespiata, y doznata iak cieszliwy jest discordo Militie sub
favore belli licentiosa, dla tego expediret cohibere ich tym czasem per Armis-
titium dohrze umowione, y przez takie szkodli na ktorych by przestar mogli

Im Pan Woiewoda Podolski rzekł: że w Maley Polsce przez nieialni czo-
mniey się zachowały Woyska Saskie, to sprawowało że mieli Magazyny
niogdzie z kentybrucy tamże zebranych. Ale teraz radby aby się Im Pan
Marzatek kontentował ich racyami, y Woysko tym zyski, czym czyci
w Saxoniey gdy by byto wyzto.

Repositum na to: że dla Parthy konfederackich sprowadzić z Saxoniey
niogdzie niemoż, y że w Saxoniey dispar est ratio żywienia żołnierzy
w Polsce, bo tam rozdano by konie między Chłopow aby one żywiły, y
zarabiali, a potym gdy potrzeba żołnierzom oddalić: y inne porządki
nie są tam mogą, które trudno w Polsce praticare.

Imi P. Wielkopolscy rzekli, że gdy by to o ich dobrozto, woleliby ten
rzędek zrobić, a nizeli że wszystkim ginę, ale to idzie o innych Działach
Azatym iaku w tym niemoż sobie danej Plenipotencyi, tak żadną
raz zezwoli niemoż, y wolą równo z drugimi cierpieć.

Potym wstali y długo między sobą kłopotowali iak by mogli albo u
pomiericney pryncypali, albo medium pomiarkowania oney wyznać
ale gdy Im P. Felel Marzatek eandem zawsze necessitatem indispen-
liter remonstrował, rzekli na wstach Ichmi Plenipotencianj konfeder-
ze doci między sobą y Materyą roztrącając niemoż znaleźć sposobu
iak by mogli pomiarkować illayę Im P. Felel Marzatkha in rem pa-
rzędku cum justo metu suo ne derogent in demeritati sua y niewy-
wizwidayę. A zatym prosili o limitę Sessyi do jutra.

Copia Listu Sua Imi Doktoruckiego do Im Pana Generata
Rhena z Warszawy die 7to Miesi S. N. 1716 pisanego.

Mam nadzieję że WM odebrawszy ode Mnie wiele Listow, uwiad-
miony jestes iż J. P. W. według zdania Krolewskiego W. y prozby
federowanych Stanow Szpicy pragnął Funkcyą Medyacyi yna Kongre-
do Lublina postać mię raczył y naznaczył za Mediatera, na który
Kongresie po wielu dysputach Ichmi P. P. Deputaci Pełnomocni
stąpił do Traktatu niechcieli. Wjść dla tey przyczyny justa tenor
Planu pisatem Ja do W. y Excellencyi, zechyście wy po Ukazie
y według Ordynansu Moiego wstąpił z Woyskiem kempnem
w Polskie Kraie, y jeżeli byście za Granice nie przeszli, to zechyście
w swoich Kraiach zatrzymali do dalszego Moiego Ordynansu jeżeli
zas według tego Ordynansu już wstąpił, to chieyć po odebraniu
Listu Wasz sioy zatrzymać, y na tym miejscu do dalszego Moego Listu

nansu stae, y rozkazae Woyskom Kommandy swoiey zehy z Obywatelami Liprey dyskre-
 tnie ze wszelkq Modestya y przyziarniq, postepowali Dworow Szlacheckich nie aggra-
 wowali y w nich nie stawali, poniewaz Schmi P. Plenipotenyarze Konfedero-
 wanych Stanow Liprey teraz w Warszawie przy boku J. C. W. J. Ktemose swoje
 do Traktatu swiadczyc zaczęli, kiedy iuz nie tylko na Traktat z Plenipo-
 tenaryumami J. C. W. zgodzili się, lecz obie dwie Strony Punkt Projektu Pa-
 ritykulatory podpisali, y spodziewam się, ze za pomocą Bozq y przy Medyacyi
 J. C. W. P. M. M. do zakonczenia szcarskiego Traktatu prętko przystąpią,
 y ten Konkluduią, y kiedy ten Traktat do szcarskiego skonczenia będzie przypro-
 wadzony y ratyfikowany, to w ten czas o pewności Waszym narad z Woyskami do
 Państwa J. C. W. pisac będę, zehy się po odebraniu pierwszego Moiego Ordynansu
 wystąpiłi.

Copia Apelu rajuji Luia Dothorukiego Schmi P. Kemmijarszen
 Konfederacii daney c. d. dnia 1716.

Ja nizy na podpisie mianowany, daję tę Apelu rajuji moię Schmi P. C. W.
 Kemmijarszen Stanow Liprey Konfederowanych. Iz po podpisany m.
 zobudwoch Stron y ratyfikowanym Traktacie, tudzież po determinacyi
 pewności Decutionis, to jest in puncto Ravationis et Exinulationis
 per realem effectam gdy z obu Stron iednostayna zgodzie requirzyca
 pewnien będę dae Ordynans do Im Pana Sena Generata Woysk J. C. W.
 Pana M. M. także do Kommandujących tymi Woyskami, które by do W. C. W.
 wchodzą miały aby instantanie z Prowinuyi Polskich W. C. W. y wszyst-
 kich przyległych, narad do Państwa J. C. W. występowali za pierwszym
 moim Ordynansem y obwejszczeniem. Na co się rękę własną przy Pi-
 orzi Moiey podpisuję. Datt w Warszawie.

die 9. Qm. Słaba zaręta od Projektu Amistiti, ktory czytał Im X. Biskup Kujawski
 absentibus suis Collegis, gdy przyszedł do tej Clausuli, aby Woyska Sa-
 slie cofnawszy się ku Saxonii, stali o 15 mil od Warszawy, Polskie lasy
 y Litewskie, także o 15 mil ku Litwie.
 Im P. Wojewoda Podolski rzekł, ze przez te cofania nie mogą trawić wszyst-
 kich Awanturów, ze to do nich bardziejby należało mieć opiekę, bo
 iaku się tu raz namienito, ze Religio dominans powinna mieć swoje
 prerogatywy, tak też et Regio dominans, y przynajmniej według Planu
 Narodów, uti possidetis possideatis est.

Iuramentum ducum exercitus praesentium

[b.m.d.]

Tekst przysięgi hetmańskiej zobowiązujący ich m.in. do strzeżenia granic podczas elekcji, nieingerowania w wybór marszałków oraz innych urzędników, dbania o bezpieczeństwo i godność kraju, nieużywania wojsk do celów prywatnych.

Dalsza część diariusza. 3 października wojewoda podolski otrzymał odpowiedź od marszałka konfederacji. Prosi biskupa kujawskiego o rozmowę w tej sprawie.

k. 123v.

Wojewoda podolski przedstawił stanowisko przywódców konfederacji odnośnie do zaproponowanych warunków rozwiązania konfederacji. Projekt został odrzucony, głównie z obawy, że sejm może zostać zerwany. Co do oddania komendy nad wojskiem hetmanom, należy to wcześniej omówić z samymi żołnierzami. Chęć osądzenia hetmanów, wyrażenie przekonania, że sam sejm nie załatwi sprawy. Wątpliwości również co do przysięgi hetmańskiej przed sejmem.

k. 124

Dalsza część diariusza. 4 października zwierzchnicy deputatów konfederacji wyrazili zdanie, że sądownictwo powinno w całości przynależeć szlachcie. 5 października udało się osiągnąć porozumienie odnośnie do rozwiązania konfederacji. Przytoczona dyskusja poprzedzająca dojście do porozumienia.

k. 124v.

Obawy konfederatów, że zwyczajny tryb powoływania posłów przez sejmiki sprawi, iż powołani zostaną ludzie nieznający sprawy traktatu i jego postanowień albo mu wrody. Należałoby te godności powierzyć osobom, które zajmowały wysokie funkcje konfederackie. Strona królewska odparła, że na przekształcenie konfederacji w sejm potrzebna jest zgoda monarchy. Dalsza część dyskusji w tej sprawie.

k. 125

Biskup kujawski przypomniał, że król zgodził się na sejm ordynaryjny. Konfederaci natomiast chcą nadzwyczajnego, bez sejmików. Osoby natomiast, które nie przystąpiły do konfederacji, mogą się nie godzić na takie rozwiązanie. Odparto, że konfederacja zrzesza wszystkie województwa i nikt nie zgłaszał wobec niej protestów.

k. 125v.

Biskup kujawski odczytał fragment dokumentu o rozwiązaniu konfederacji i zapytał, czy deputaci konfederacji gotowi są potwierdzić gwarancje dla króla zawarte w tekście, co potwierdzono. Następnie przystąpiono do punktu drugiego w kwestii hetmanów. Dyskusja w sprawie ukarania hetmanów.

k. 126

Strona królewska usprawiedliwia nadużycia hetmańskie brakiem funduszy na wojsko. Naciski konfederatów na oddanie komendy nad wojskiem hetmanom polnym. Biskup kujawski argumentuje, że zapowiedź sądów na sejmie może oznaczać, iż rozpoczną się rozruchy w wojsku, a hetmani na sejm nie przybędą. Może to skutkować kolejnymi zamieszkami wewnętrznymi zamiast pokoju. Strona litewska zgodziła się na takie stanowisko wobec hetmana koronnego, ale nie litewskiego. Biskup kujawski odwołał się do chrześcijańskiej etyki przebaczenia. Opór ze strony Litwinów.

k. 126v.

Ostatecznie Litwini zgodzili się, że nie mogą protestować wobec tego, na co zgodzą się pozostałe dwie prowincje. Konfederaci ustąpili w kwestii sądów oraz oddania komendy wojsk hetmanom. Przystąpiono do trzeciego punktu dotyczącego sądów nad zdrajcami. Zgodzono się, aby spośród senatorów wyznaczyć nie mniej niż ośmiu sędziów oraz po ośmiu reprezentantów szlachty z każdej prowincji. Wniesienie prośby do księcia Dołgorukiego o wycofanie wojsk rosyjskich.

k. 127

Dalsza część diariusza, 6 października. Książę wstrzymał się z decyzją do zawarcia ostatecznego porozumienia pomiędzy stronami. zaproponował podpisanie zawieszenia broni. Ostre protesty ze strony konfederatów. Biskup kujawski oraz feldmarszałek Flemming wyrazili zrozumienie dla poczynań Dołgorukiego.

k. 127v.

Argument ze strony konfederatów, że wkroczenie wojsk rosyjskich odbiera możliwość rozwiązania konfederacji. Biskup kujawski przypomniał konfederatom liczne starania króla, aby obyło się bez obcej mediacji. Niemniej poparł stanowisko, aby wycofać jednak wojska rosyjskie.

k. 128

Biskup kujawski stwierdził, że jedynie zgoda może sprawić, iż wojska saskie i rosyjskie się wycofają. Dołgoruki przekonywał, że jego mediacja bardziej służy konfederatom, gdyż strona królewska do tej pory niewiele zyskała, natomiast rozpoczęto ewakuację wojsk saskich. Nie ukrywał, że wprowadzenie wojsk rosyjskim ma wymusić zawarcie pokoju między skłóconymi stronami. Powołał się na opinie niektórych konfederatów, którzy nakłaniali go do sprowadzenia wojsk rosyjskich jako środka nacisku na wojska saskie. Dalszy bezskuteczny ciąg ostrych protestów ze strony deputatów konfederacji.

k. 128v.

Konfederaci zadeklarowali, że nie chcą rwać traktatu, ale zamierzają udać się na Pragę, gdzie będą oczekiwać rozkazu wycofania wojsk rosyjskich. Zapowiedzieli, że przedstawia swe racje cudzoziemskim ministrom. 7 października nie odbyła się sesja, gdyż konfederaci stali przy swoim stanowisku odnośnie do wycofania Rosjan. Plenipotenci królewscy wystali posłańców na Pragę, aby przekonać konfederatów, że jedynie zawarcie porozumienia spowoduje wycofanie się obcych armii.

k. 129

Konfederaci zażądali pisemnego zobowiązania, że po podpisanym traktacie wojska moskiewskie ustąpią – jest to warunek powrotu do rozmów. 8 października konfederaci złożyli taką prośbę Dołgorukiemu, który się do niej przychylił.

k. 129v.

Dołgoruki obiecał wycofać wojska rosyjskie po podpisaniu traktatu i jego wykonaniu. Wspomnienie o „egzekucyi” wzburzyło konfederatów, którzy zauważyli, że wykonanie postanowień można interpretować w sposób, który pozwoli utrzymywać wojska rosyjskie w Rzeczypospolitej bardzo długo. Deputaci konfederaccy zgodzili się, że wystarczy słowo, iż tak się nie stanie, bez wydawania asygnacji. Następnie dyskusja koncentrowała się wokół zawieszenia broni oraz kwestii aprowizacji wojsk saskich w Polsce.

k. 130

Silne protesty Wielkopolan wobec konieczności utrzymywania wojsk saskich. Feldmarszałek Flemming zdecydowanie zażądał zagwarantowania wyżywienia wojsk saskich w dokumencie o zawieszeniu broni. Biskup kujawski przekonywał, że można w ten sposób ująć kwestię aprowizacji w dokumencie, aby uniknąć nadmiernych kosztów oraz szkód, które poczyniły wojska saskie w Małopolsce.

k. 130v.

Ciąg dalszy sporu o utrzymanie wojsk saskich w Wielkopolsce. Ostre protesty deputatów z tej prowincji. Dyskusje nie przyniosły rezultatu, sesję odroczone do dnia następnego.

Dalej przytoczona treść listu księcia Dołgorukiego do generała Rönneho, w języku polskim. Datowany na 6/7 X 1716 r. z Warszawy. Prośba o wstrzymanie dalszego marszu, jeżeli wojska rosyjskie przekroczyły już granice Rzeczypospolitej, oraz oczekiwania na dalsze dyspozycje.

k. 131

Polecenie, aby nie dokonywać nadużyć w stosunku do ludności cywilnej. Kiedy zostanie przyjęty traktat, książę zapowiada przysłać polecenie wycofania się wojsk.